

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: Переклад науково-технічної літератури (економіка та право)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	
Програма навчання	Освітньо-професійна	
Галузь знань	03	Гуманітарні науки»
Спеціальність	035	Філологія
Освітня програма	Технічний переклад у сфері морського бізнесу	
Цикл дисциплін	Професійна	
Курс та семестр	3 курс 5, 6 семестри	
Обсяг дисципліни	9 кредити ECTS / 270 академічних годин	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Немає	
Форми контролю	Залік/Іспит	

Викладачі:

Юхимець Світлана Юріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія»,
yukhymets.svetlana@gmail.com,

Мета навчальної дисципліни: оволодіння професійною компетентністю при перекладі з англійської мови на українську та з української мови на англійську текстів, що належать до різних галузей науки і техніки.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН20. Мати навички роботи з використання програмного забезпечення, перекладацьких програм та електронних словників у професійній діяльності.

ПРН21. Володіти концептуально-методологічними знаннями про сутність лінгвістичних та перекладознавчих явищ для аналізу та розв'язання конкретних перекладознавчих проблем, навички використання термінологічного апарату перекладознавства, вміння перенести знання та вміння у перекладацьку практику письмового і усного перекладу різногалузевих текстів, використання новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій;

Очікувані результати навчання:

Здобувач вищої освіти знає:

- іноземну мову в обсязі, необхідному для можливості отримання інформації професійного спрямування із зарубіжних джерел;
- лінгвокраїнознавчу інформацію щодо особливостей національного колориту, комунікативної поведінки, свідомості та основних комунікативних категорій мови перекладу;
- фонетичні, граматичні та лексичні явища та закономірності досліджуваної мови;
- мовні характеристики типів текстів та мовних жанрів, що реалізуються в різних функціональних стилях (офіційно-діловому, науковому, газетно-публіцистичному, інтернет-ресурсному) в їх усному та письмовому різновидах..

Здобувач вищої освіти вміє:

- здійснювати письмовий переклад із дотриманням норм лексичної еквівалентності, граматичних та синтаксичних стилістичних форм;
- працювати з інформацією, представленою у глобальних комп'ютерних мережах;
- працювати з електронними словниками та іншими електронними ресурсами для вирішення лінгвістичних завдань;
- отримувати науково-технічну інформацію професійного змісту з джерел іноземною мовою;
- здійснювати усне спілкування у професійному середовищі;
- пояснювати утворення, значення та вживання лексичних та граматичних явищ, використовуючи при необхідності лексикологічні та граматичні поняття та терміни.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2			5	6
МОДУЛЬ 1					
1	ТЕМА 1. Поняття "науково-технічний переклад". Основні поняття теорії та техніки перекладу науково-технічних текстів. Загальні правила перекладу науково-технічної літератури.	2	6		12
2	ТЕМА 2. Науково-технічний переклад на етапі сучасності. Актуальні проблеми науково-технічного перекладу. Перекладач науково-технічної літератури.		6		14
3	ТЕМА 3. Риси наукового та технічного текстів. Особливості мови науково-технічної літератури. Науково-технічні жанри та особливості їхнього перекладу.	2	6		12
4	ТЕМА 4. Культура перекладача науково-технічної літератури. Роль Internet у формуванні професійних навичок перекладача. Електронні бази даних. Типи словників. Види галузевих словників. Моральний та етичний кодекси перекладача. Логіка в роботі перекладача.	2	6		14
5	ТЕМА 5. Термін, термінологічне словосполучення, термінологічна група. Методи перекладу однослівних термінів та термінологічних словосполучень. Інтернаціональні терміни та його переклад. Роль грецької та латинської мов у освіті визначень. «Фальшиві друзі перекладача».	2	6		12
6	ТЕМА 6. Лексичні особливості науково-технічного перекладу. Переклад неологізмів та безеквівалентної лексики. Скорочення в науково-технічних текстах та їх переклад.	2	6		14
7	ТЕМА 7. Власні назви в оригіналі та перекладі. Загальні проблеми запозичення та передачі власних назв іншою мовою. Принцип графічної подібності (транслітерація). Принцип фонетичної подібності (транскрипція). Облік національно-мовної приналежності власних назв. Принцип етимологічної відповідності (транспозиція). Принцип благозвучності. Адаптація власної назви до граматичної системи.	2	6		12

8	ТЕМА 8. Граматичні особливості науково-технічного перекладу. методи перекладу граматичних конструкцій, притаманних науково-технічних текстів.	2	6		14
9	ТЕМА 9. Особливості перекладу заголовків науково-технічних текстів. Опції заголовка тексту. Загальні вимоги до адекватного перекладу заголовка.	2	6		12
10	ТЕМА 10. Повний письмовий переклад науково-технічних текстів. Етапи повного грамотного науково-технічного перекладу та його сутність.		6		14
11	ТЕМА 11. Реферативний переклад науково-технічного тексту. Основні етапи реферативного перекладу: виділення ключових фрагментів тексту, повне або часткове перефразування частини виділених ключових фрагментів, узагальнення смислових частин тексту, що реферується, та їх транскрипція мовою перекладу. Компресія науково-технічного тексту.	2	6		12
12	ТЕМА 12. Анотаційний переклад науково-технічного тексту. Анотаційний переклад статті чи книги. Анотаційний переклад патенту.		6		14
13	ТЕМА 13. Структура та стилістичні особливості науково-технічної статті. Види та структура науково-технічних статей. Характеристика та особливості перекладу елементів статті.	2	8		14
Всього		20	80		170

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності - це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№	Форма підсумкового	Види навчальної	Максимальна
---	--------------------	-----------------	-------------

з/п	контролю	діяльності	кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50
	Передбачений підсумковий контроль – іспит	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Модульна контрольна робота	20
		Іспит	30

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Поняття "науково-технічний переклад".
2. Основні поняття теорії та техніки перекладу науково-технічних текстів.
3. Загальні правила перекладу науково-технічної літератури.
4. Науково-технічний переклад на сучасному етапі.
5. Актуальні проблеми науково-технічного перекладу.
6. Перекладач науково-технічної літератури.
7. Риси наукового та технічного тексту.
8. Особливості мови науково-технічної літератури.
9. Науково-технічні жанри та особливості їхнього перекладу.
10. Культура перекладача науково-технічної літератури.
11. Роль Internet у формуванні професійних навичок перекладача.
12. Електронні бази даних.
13. Типи словників.
14. Види галузевих словників.
15. Моральний та етичний кодекси перекладача.
16. Логіка в роботі перекладача.
17. Термін, термінологічне словосполучення, термінологічна група. методи перекладу однослівних термінів та термінологічних словосполучень.
18. Інтернаціональні терміни та його переклад.
19. Роль грецької та латинської мов у освіті визначень.
20. «Фальшиві друзі перекладача».
21. Лексичні особливості науково-технічного перекладу.
22. Переклад неологізмів та безеквівалентної лексики.
23. Скорочення в науково-технічних текстах та їх переклад.
24. Власні назви в оригіналі та перекладі.
25. Загальні проблеми запозичення та передачі власних назв іншою мовою.
26. Принцип графічної подоби (транслітерація).
27. Принцип фонетичної подоби (транскрипція).
28. Облік національно-мовної приналежності власних назв.
29. Принцип етимологічної відповідності (транспозиція).
30. Принцип благозвучності.
31. Адаптація імені до граматичної системи.

32. Граматичні особливості науково-технічного перекладу.
33. Методи перекладу граматичних конструкцій, притаманних науково-технічних текстів.
34. Особливості перекладу заголовків науково-технічних текстів.
35. Опції заголовка тексту. Загальні вимоги до адекватного перекладу заголовка.
36. Повне письмове переклад науково-технічних текстів.
37. Етапи повного грамотного науково-технічного перекладу та його сутність.
38. Реферативний переклад науково-технічного тексту.
39. Основні етапи реферативного перекладу: виділення ключових фрагментів тексту, повне або приватне перефразування частини виділених ключових фрагментів, узагальнення смислових частин тексту, що реферується, та їх трансдукція мовою перекладу.
40. Компресія науково-технічного тексту.
41. Анотаційний переклад науково-технічного тексту.
42. Анотаційний переклад статті чи книги.
43. Анотаційний переклад патенту.
44. Структура та стилістичні особливості науково-технічної статті.
45. Види та структура науково-технічних статей.
46. Характеристика та особливості перекладу елементів статті..

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Карабан В.І. Переклад англійської науково-технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні, жанрово-стилістичні проблеми. - Вінниця: Нова Книга, 2004. 576 с.
2. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу: навч. посібник. Київ : Книга, 2001. 290 с.
3. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Омелянчук О.О. Переклад англійської технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу. / За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 296 с.
4. Яковенко Р. В. Тлумачний англо-український словник економічних термінів з елементами теорії та проблематики. Дидактичний довідник

Допоміжні джерела

1. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. Київ, 1982. 86 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2003.- 448 с.
3. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково- технічного перекладу : Монографія. Вінниця: Нова книга, 2013. 448 с.
4. Multitran. URL.: <https://www.multitran.com/>